

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Nemanželský vztah Přemysla Otakara II. a Anežky z Kuenringu v kontextu Přemyslovy rakouské politiky padesátých let 13. století

Hana Trachtová

Pedagogická fakulta University Karlovy, Katedra dějin a didaktiky dějepisu

Praha 2010

V předložené diplomní práci sáhla autorka po přitažlivém tématu mimomanželského vztahu českého krále Přemysla II. Otakara k rakouské šlechtice Anežce z rodu Kuenringů. Ke zpracování tématu zdánlivě pro medievalistickou práci konformního až vyčerpaného přistoupila odvážně a neotřele, sledujíc poněkud překvapivý cíl prokázat, že tento milenecký poměr nebyl pouhou privátní citovou záležitostí, již měla kompenzovat věkově nerovné manželství s generačně vzdálenou Markétou Babenberskou, nýbrž že jej lze chápat jako legitimní součást promyšlené politické a dynastické strategie krále Přemysla II. s předpokládanými dalekosáhlými důsledky. Formulace právě takového cíle vzdaluje obhajovaný text nebezpečí, že se stane pouhou povrchní kompilační záležitostí a nepřínosným opakováním mnohokrát již řečeného, a posouvá jej k myšlenkově originální a řemeslně kvalitní historické práci, která má svůj nesporný odborný význam.

Celkově se v práci Hany Trachtové setkáváme s dobře rozváženým, nadprůměrným. Jeho struktura a vnitřní výstavba jsou logické a celistvé, plně podřízené tématu. V úvodních kapitolách prokazuje autorka vynikající znalost dobových reálií, což je nezbytný základ pro jakékoli nové pohledy i výklady. Při sledování vývoje rakouské politiky českých králů v průběhu 13. století se sice probantka pouští do relativně vzdálené minulosti, která s milostným poměrem Přemysla II. Otakara k Anežce z Kuenringu zdánlivě nesouvisí, tento výklad však není samoúčelný: směřuje k přesnému definování kořenů přemyslovských zájmů v rakouských zemích, a postihuje genezi těchto zájmů, čímž dodává tezi o dynasticko-politické povaze spojení českého krále s předním rakouským rodem logický a dostatečně průkazný rámeček. Stejnému cíli je podřízen i výklad, týkající se Kuenringů samotných, a konečně i podrobný přehled osudů všech dětí, které se z dlouholetého králova svazku narodily.

V textu diplomní práce se šťastně úročí autorčina odborná fundovanost a poctivost; je z něj cítit plné soustředění na zvolené téma při zachování nezbytného kritického odstupu. Přípravě i samotnému vypracování diplomního úkolu věnovala studentka dostatek času i energie. Vznikla tak práce kvalitní a vyvážená jak v celku, tak detailu. Jako její přirozená součást působí i vysoká stylistická a formální úroveň: čtenář a recenzent diplomní práce Hany Trachtové téměř zapomene, že podobné kvality zdaleka nejsou u absolventů samozřejmostí. Tím spíše je nutno tento fakt vyzdvihnout a ocenit. To platí i o pravopisné čistotě textu a vysoké úrovni redaktorské a korektorské, které mu byly věnovány. Prezentované přílohy toto vše „jen“ podtrhují.

Jedinou výraznou slabinou díla tak zůstává skutečnost, že se studentka až na výjimky omezila na zpracování literatury víceméně české proveniencí. Jakkoli se k tomuto nedostatku zná a je si jej vědoma, diplomní práci tak ochuzuje o přeci jen podstatný aspekt. Bylo by však jistě možné a žádoucí, aby defendentka tento nedostatek odstranila, rozhodne-li se využít své diplomní práce jako základu k budoucí práci rigorózní, což jí autorka tohoto posudku doporučuje.

Diplomní úkol Hany Trachtové nevykazuje žádné podstatné faktické, metodické, formální, ani stylistické nedostatky. Jeho struktura koresponduje s požadavky zadání, vyslovená teze byla badatelsky ověřena a prokázána. Prostudované prameny a literatura jsou, až na výtku shora uvedenou, na odpovídající úrovni co do rozsahu i obsahu a v jejich výčtu nechybí žádný významný titul. Poznámkový aparát je funkční, vypracovaný s potřebnou pečlivostí. Celkové vyznění textu neponechává žádné pochyby, že si autorka spolehlivě osvojila základy historiografické práce a dokáže je prezentovat způsobem, odpovídajícím magisterské úrovni studia.

Závěr: Diplomovou práci Hany Trachtové lze hodnotit jako velmi zdařilou. Pro její klasifikaci navrhuji známku „výborně“.

V Osíčku, 4. ledna 2011

Mgr. Gabriela Šaročová